

Covid Pandemisi döneminde Uzaktan Tıp Eğitimi “Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Deneyimi”

Distance education during Covid-19 pandemics, Experience of Ankara University School of Medicine

Alper Bayazıt* (ORCID: 0000-0003-4369-587X)
İpek Gönüllü* (ORCID: 0000-0001-6333-6087)
Ali Fırat Esmer* (ORCID: 0000-0003-2511-9879)
Nihal Apaydın* (ORCID: 0000-0002-7680-1766)
Serhat Birengel* (ORCID: 0000-0002-5599-6488)
Vesile Şentürk Cankorur* (ORCID: 0000-0002-2911-8323)
Ceren Karahan* (ORCID: 0000-0001-7727-3363)
Tuna Karahan* (ORCID: 0000-0001-5599-7459)
Kenan Ateş* (ORCID: 0000-0002-1815-5532)
Gülfem Elif Çelik* (ORCID: 0000-0001-8654-513X)

Özet

Tüm dünyayı etkileyen Covid-19 pandemisi ülkemizde tıp eğitiminde yeni bir dönem başlatmıştır. Bu kapsamda, mart ayında Yükseköğrenim kurumunun da önerisi ile fakültemizde nisan ayı başında uzaktan eğitim başlatılmıştır. Öncelikle tüm kuramsal derslerin üniversitemizin uzaktan eğitim platformu olan ANKUZEM de video kayıtları gerçekleştirilmiş ve bazı dersler de senkron-canlı olarak planlanmıştır.

Sınavlar eğitim dönemi sonunda çoktan seçmeli olarak planlanmıştır. Bunu takiben 2020-2021 eğitim-öğretim dönemi için öğrenci merkezli eğitim çerçevesinde program yapılandırılmıştır. Bu kapsamda öğrencilerden ders kayıtlarını izleyerek ve önerilen elektronik kaynakları çalışarak ilgili canlı derslere hazırlıklı gelmeleri istenmiştir. Canlı dersler; menti, Kahoot, ve quizz gibi etkileşimli yöntemler kullanılarak yapılmaktadır. Bu konuda; yönetim tarafından öğretim üyelerine bilgilendirme toplantıları yapılarak ve gerekli bireysel destek verilerek öğretim üyeleri desteklenmektedir. Süreç eğitim yönetimince takip edilmekte ve düzenli geri bildirimler alınarak iyileştirmeler yapılarak devam etmektedir.

Anahtar sözcükler:

Tıp eğitimi, uzaktan eğitim, etkileşimli yöntemler, öğrenen merkezli eğitim

Keywords:

Medical education, Distance education, Interactive methods, students centered learning
Gönderilme Tarihi
Submitted:24.09.2020
Kabul Tarihi
Accepted: 16.10.2020

Abstract

Covid-19 pandemics, affecting whole world, lead to a new phase in the medical education in our country. In this sense, in accordance with Higher Education Council recommendations, distance education has been started in April 2019 in our medical school. Initially, video recordings of all theoretical lectures were carry out in distance learning platform of our university called as ANKUZEM and some lectures were also planned as live synchronous lectures. Examinations were held at the end of educational year as multiple choice questions. Following this, program has been organized in a student

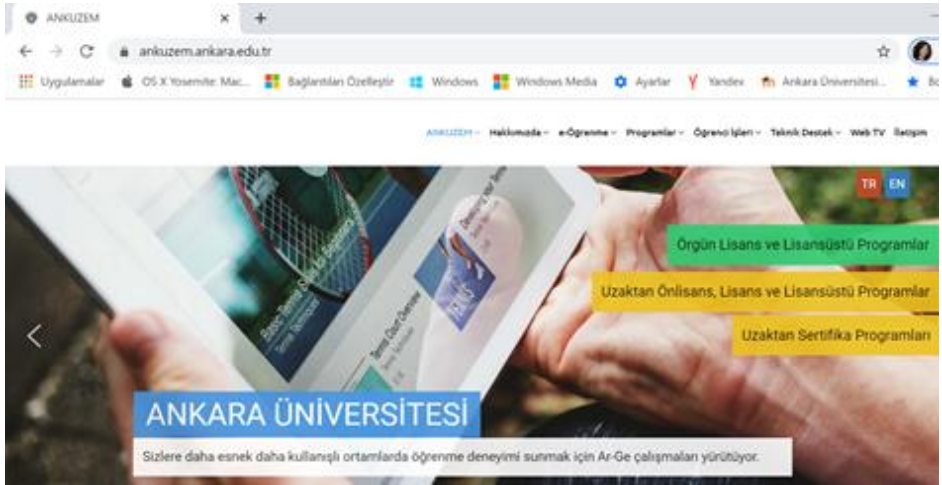
Künye: Bayazıt A, Gonullu I, Esmer AF, Apaydın, N, Birengel S, Cankorur VS, Karahan C, Karahan T, Ates K, Çelik GE. Covid Pandemisi döneminde Uzaktan Tıp Eğitimi “Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Deneyimi”. *Tıp Eğitimi Dnyası*. 2021;20(60-1): 114-119

centered learning way for 2020-2021 educational year. In this sense, the students were asked to be prepared for live lectures by watching video records and reading recommended electronic resources. Live lectures have been carry out by interactive methods such as menti, cahoot, and quizz. The faculty members were supported by informative meetings about program and interactive methods and by providing personel support by school management. The course has been following by educational management committies and improvements have been continiung by getting regular feedbacks. **Giriş**

Aralık ayının sonunda Çin'in Whuan kentinde ilk vakanın görülmesinin ardından Mart ayı itibarı ile Covid-19 enfeksiyonu dünyanın birçok ülkesinde görülmeye başladı. Ülkemizde

bildirilen ilk olgunun ardından ülkemizde alınan tedbirler kapsamında 16 Mart itibarı ile ülkemiz ve dünya tarihinde ilk kez olarak uygulamalı bir eğitim olan Tıp eğitimi uzaktan eğitim modeline hızlı bir geçiş yapıldı.

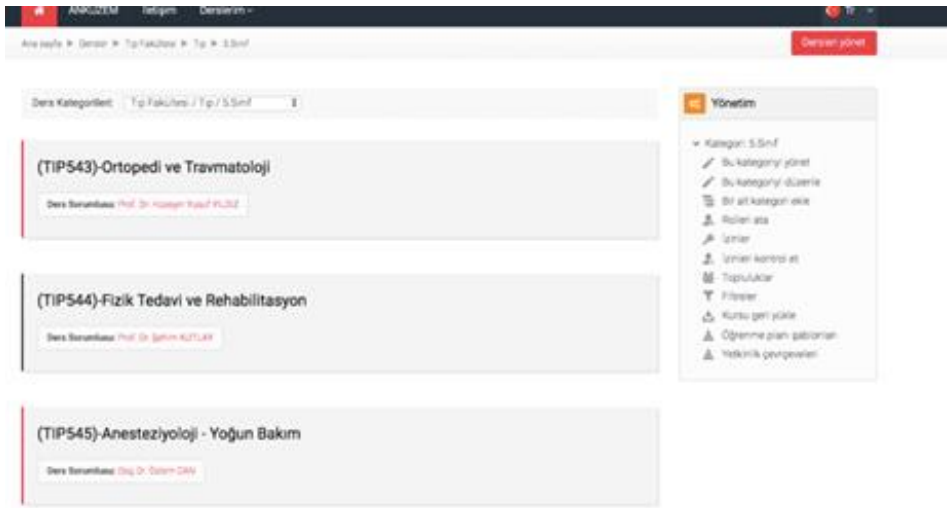
Kaygılar, korkular, bilinmezlik içinde fakültemiz de sürece hızlı bir planlama ile girdi. Öncelikle üniversitemizin uzaktan eğitim portalı olan ANKUZEM kullanılarak derslerin sisteme yerleştirilmesi çalışmaları başlatıldı. Bu kapsamda Üniversitemiz uzaktan eğitim merkezi (ANKUZEM) müdürlüğünün ve rektörlüğün yönlendirmeleri doğrultusunda öncelikli olarak eğitimler için ANKUZEMde tıp fakültesi için alan tanımlandı (Resim 1-2).

Resim 1. ANKUZEM portalının giriş görüntüsü

Resim 2. ANKUZEM portalının tıp fakültesi görüntüsü

Resim 3. Fakülte stajlarının ANKUZEM de görünümüne örnek

Uzaktan eğitimde program yapılanması

Nisan ayında başlayan derslerin uzaktan eğitim kapsamında planlanmasında ANKUZEM'in alt yapısı önem taşımıştır. Üniversitemizde yaklaşık 65000 öğrencinin aynı anda sistemi kullanmasından kaynaklanan sorunlar yaşandığı için derslerin tamamının canlı olarak yapılması riskli olacağı için derslerin hepsinin öncelikle kayıtlarının yapılması ve yanısıra bazı derslerin canlı olarak yapılması kararı verilmiştir. Bu süreçte TEPDAD'ın göndermiş olduğu öneriler de dikkate alınmıştır.

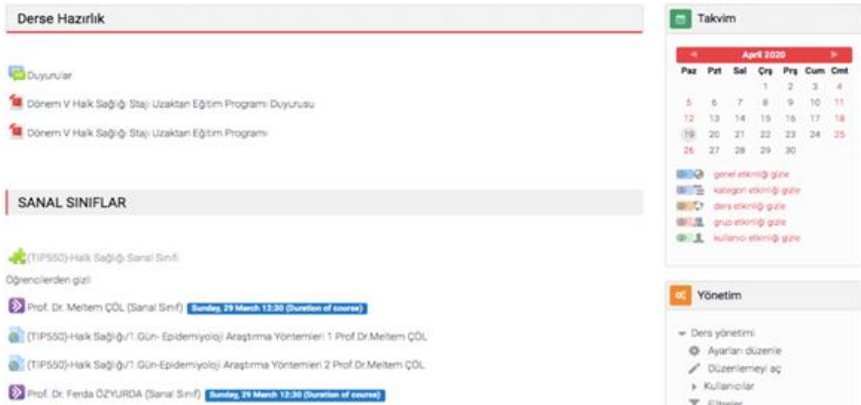
Ders kayıtlarının yapılması

Ardından öğretim üyeleri tarafından

dekanlığımızın da desteği ile maksimum 30 dakika olacak şekilde kuramsal derslerin ANKUZEM video kayıtları ya da PowerPoint seslendirmeleri yapılmıştır. Ders kayıtları dekanlığımız bünyesinde oluşturulan alanda yapılabildiği gibi öğretim üyelerinin kendileri tarafından da gerçekleştirilmiştir.

Uzaktan eğitim portalının organizasyonu

Ders kurulları ya da klinik stajlar ANKUZEMde yer alan sayfalarına staj ya da dersleri destekleyecek (uygulama videosu, tanı ve tedavi kılavuzları, hasta görüşmeleri vb) diğer eğitim kaynaklarını da yüklemişlerdir (Resim 4)

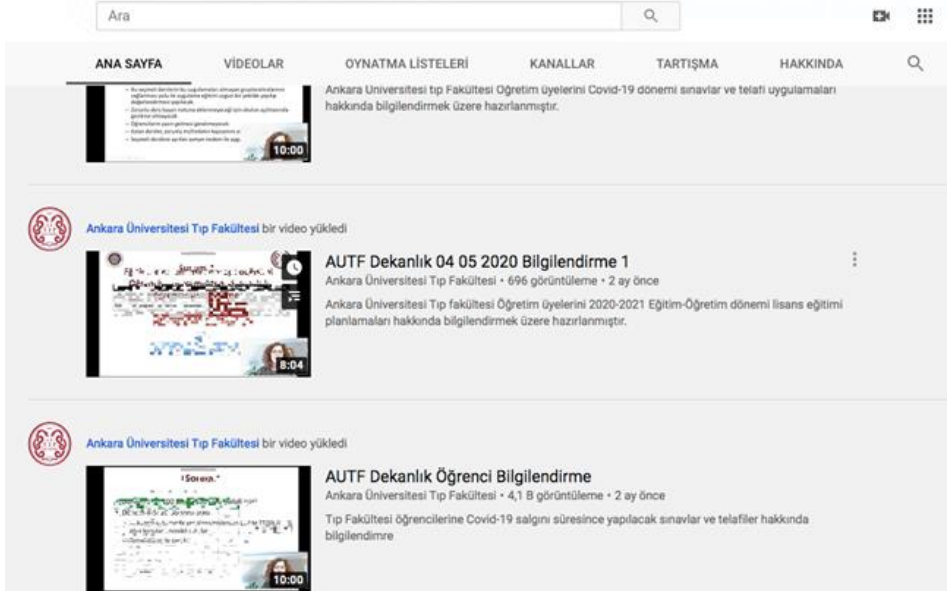
Resim 4. Bir sınıfın ANKUZEM yapılmasına örnek

Ardından sistemde oluşturulan ders materyalleri için bir ders akış listesi oluşturularak öğrencilere ilan edilmiştir. Stajlar için yüz yüze eğitimdekine benzeyen sürelerde sanal staj süreleri ve sorumlu öğrenci grupları belirlenmiştir. Bu rotasyon listeleri ders ve staj sorumluları ile paylaşılmıştır.

Öğretim üyelerinin ve öğrencilerin süreç

hakkında bilgilendirilmesi

Bu süreçle ilgili olarak dekan tarafından öğrencilere ve öğretim üyeleri için bilgilendirme videoları hazırlanmış ve taraflar ile paylaşılmıştır. Bu kapsamda fakülte bir YouTube kanalı oluşturmuş ve bu videoları burada arşivlemiştir (Resim 5). Bilgilendirme videoları; süreci tanımlayan ve ANKUZEM kullanımını anlatan kapsam içermiştir.

Resim 5. Dekanlık tarafından yapılan bilgilendirme videoları

Yanısıra yazılı olarak bilgilendirmeler de yapılmıştır. Öğretim üyelerine WhatsApp'tan, e-posta ile ve EBİYAS ile bilgilendirmeler yapılmıştır. Öğrencilere ise öğrenci temsilcileri aracılığı ile ulaşılmıştır. Dekan ile her iki programın ve her dönemin temsilcilerinin yer aldığı bir WhatsApp grubu kurulmuştur. Bu grup aracılığı ile öğrencilere bilgi iletimi ve aynı zamanda öğrencilerden de dekanlığa bilgi iletimi düzenli bir şekilde sağlanmıştır. Öğrenci temsilcilerinden gelen sorular resmi olarak yazılı bir şekilde cevaplanarak süreç ilerletilmiştir.

Programın duyurulması

Öğrencilerimize program ile ilgili bilgi, kaydedilen derslerin izleme sırası ve bu derslerin pekiştirmesinin canlı (senkron) olarak yapılacağı interaktif derslerin tarih ve saatleri ANKUZEM

ortamında bildirilmiştir (Resim 6). Ayrıca program ile ilgili genel duyurular da web sayfasından gerçekleştirilmiştir.

Ardından 6 Nisan 2020'den 20 Mayıs 2020 tarihine dek dersler uzaktan eğitim şeklinde gerçekleştirilmiştir.

Sürecin izlenmesi

Sürecde hem öğretim üyeleri hem de öğrenciler ile durum değerlendirme ve geri bildirim alma kapsamlı toplantılar yapılmıştır. Bu toplantılar zoom platformundan gerçekleştirilmiştir. Eğiticiler ile birlikte gerçekleştirilen toplantılarda tüm dönemlerin ANKUZEM sayfalarının yapılandırılması, süreçte yaşadıkları sıkıntılar konuşulmuş ve buna yönelik çözüm önerileri getirilmiş ve izlenmiştir.

Ayrıca uzaktan eğitime yönelik geri bildirim formları oluşturulmuş ve öğrencilerden bu kapsamda yazılı geri bildirim de alınmıştır.

Ölçme-değerlendirme

Sürecin hızlı ilerlemesi, belirsizliği ve kısalığı;

aynı anda birçok faktörün kontrol edilmesinin zorluğu ölçme-değerlendirme sürecini basit tutmamıza sebep olmuştur. Bu kapsamda; tüm sınavlar çevrimiçi olarak yapılan çoktan seçmeli sınav olarak planlanmıştır.

ANKUZEM Ankara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi

ANKUZEM İletişim Derslerim

Ana sayfa Dersler (TIP543)Ortopedi ve Travmatoloji Düzelenmeyi aç

Derse Hazırlık

DUYURULAR

Lütfen inceleyiniz !

Canlı sınıf tarih ve saatleri !!!

08.04.2020 Çarşamba saat 10:30
Olgu tartışması-Öğretim Görevlisi Dr.Abdullah Merter

09.04.2020 Perşembe Saat 10:30
Olgu tartışması-Öğretim Görevlisi Dr.Hakan Kocaoğlu

13.04.2020 Pazartesi Saat 10:30
Olgu tartışması-Öğretim Görevlisi Dr.Onur Karaca

13.04.2020 Pazartesi Saat 11:00
AtelBandaj uygulama teknikleri-Öğretim Görevlisi Dr.Anıl Özбек

Etkinlikler

- Collaborate instances
- External tools
- Forumlar
- Kaynaklar

Takvim

April 2020

Paz	Pzt	Sal	Çrş	Prş	Cum	Cmt
		1	2	3	4	
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

genel etkinlik gize
kategor etkinlik gize
ders etkinlik gize
grup etkinlik gize
kullanıcı etkinlik gize

Yöntem

Resim 6.

Derslerin tamamlanmasının ardından dönem sonu sınavlar planlanmıştır. Her bir dönem/klinik staj çoktan seçmeli sorularını hazırlamışlardır. Sınavlar ile ilgili olarak da öğrenciler ve öğretim üyelerine video ile bilgilendirmenin yanısıra yazılı olarak da bilgilendirmeler yapılmıştır.

Final sınavlarının sistemde sorun yaşayan öğrenciler için sabah saatlerine final akşam saatlerine de telafi uygulaması konulmuştur. Benzer uygulama bütünleme sınavları için de yapılmıştır. Haziran ayının sonunda bütünlemeler dahil sınavlar tamamlanmıştır.

Uygulamalı eğitimin telafisi

Öğrencilerin COVID salgını döneminde uzaktan eğitim kapsamında yapamadıkları uygulamalı eğitimlerin bir sonraki eğitim döneminde seçmeli ders olarak planlanmıştır.

Sürecin yönetimi

Sürecin yönetiminde Dekanlık ana koordinasyonunda Mezuniyet Öncesi Eğitim Kurulu ve Tıp Eğitimi ve Bilişimi AD öğretim üyeleri ile birlikte planlamalar yapılmıştır. Süreç; YÖK ve Rektörlük kararları ile de paralel

yürütülmüştür. ANKUZEM müdürlüğü ile de dekanlığımız sürekli aktif temasta olmuştur. Tıp Eğitimi ve Bilişiminden Dr. Alper Bayazıtlı fakültenin ANKUZEM sayfalarının yapılmasında ve sınavların oluşturulmasında ve eğitici bilgilendirme videolarının oluşturulmasında yardımcı olmuştur. Ayrıca tıp dekanları konseyi WhatsApp yazışma grubu ile ve de kişisel iletişimlerle diğer tıp fakülteleri ile bilgi paylaşımı içinde olunmuştur.

2020-2021 Eğitim-Öğretim Dönemi uygulamaları

2020-2021 Eğitim dönemi için ilk yarıyıl eğitimi %100 uzaktan eğitim olarak planlanmıştır. (1-6) Bilginin sağlanması, kullanılması ve akıl yürütme süreçlerini kapsayacak bir program yapılmasına girilmiştir. Program, öğrenen merkezli olarak yapılandırılmıştır. Özellikle bazı dersler ters yüz sınıf uygulaması şeklinde düzenlenmiştir. (7) Öğrencinin bilgiye ulaşmasına kaynak olmak üzere tüm dönemlerde derslerin tamamının video kayıtları yapılmış ve elektronik kütüphaneden kaynaklar bildirilmiştir. E-kaynak olarak rektörlüğümüzce talebimiz üzerine Clinical Key Student

alınmıştır. (8)

Program sanal ders kayıtları ile canlı ders saatlerinden oluşmuştur. Öğrencilerin ilan edilmiş program dahilinde canlı dersler öncesi belirli konuların videolarını izleyip, kaynaklarını okuyarak ilgili canlı derslere hazırlıklı gelmeleri planlanmıştır. Canlı ders saatleri ve bununla ilişkili izlemeleri gereken video kayıtları öğrencilere duyurular kısmında bildirilmiştir. Süreç yakın takip edilmekte ve öğretim üyelerine çeşitli bilgilendirme mesajları ve videolar ve etkileşimli toplantılar ile destek verilmektedir. Öğretim üyelerine birebir destek verilmektedir.

Kaynaklar

1. Rhim HC, Han H. Teaching online: foundational concepts of online learning and practical guidelines. *Korean J Med Educ.* 2020 Sep;32(3):175-183.
2. Wayne DB, Green M, Neilson EG. Medical education in the time of COVID-19. *Sci Adv.* 2020 Jul 29;6(31):eabc7110.
3. Birch E, de Wolf M. A novel approach to medical school examinations during the

COVID-19 pandemic. *Med Educ Online.* 2020 Dec;25(1):1785680.

4. Dedeilia A, Sotiropoulos MG, Hanrahan JG, Janga D, Dedeilias P, Sideris M. Medical and Surgical Education Challenges and Innovations in the COVID-19 Era: A Systematic Review. *In Vivo.* 2020 Jun;34(3 Suppl):1603-1611.
5. Sandhu P, de Wolf M. The impact of COVID-19 on the undergraduate medical curriculum. *Med Educ Online.* 2020 Dec;25(1):1764740.
6. Marshall AL, Wolanskyj-Spinner A. COVID-19: Challenges and Opportunities for Educators and Generation Z Learners. *Mayo Clin Proc.* 2020 Jun;95(6):1135-1137.
7. Rehman R, Fatima SS. An innovation in Flipped Class Room: A teaching model to facilitate synchronous and asynchronous learning during a pandemic. *Pak J Med Sci.* 2021 Jan-Feb;37(1):131-136.
8. <https://www.clinicalkey.com/student/login>